

ORAVSKÉ
MUZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MUZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MUZEUM
P.O. Hviezdoslava

Kramérky so w y Ch. f. Pražské Poslovské Noviny.

Roku 1789.

Nro. 14.

ORAVSKÉ

ORAVSKÉ

ORAVSKÉ
MUZEUM
P.O. Hviezdoslava

w Sobotu dne 3 Rjagna.

Wogenští Přeběhové. Divoršta Zpráva, List třidcátý.

Na den 18 září dává zprávu Pan polní Maršálek Baron Laudon, co se odezde 10 na noc až do 18ho toho měsíce proti Bělehradu před se vzdalo.

Když nássi zwěděli, že Seraskyer Abdy Bassa s zotí tisícy mužů až do Čuprye přitáhl, a že geho vmysl gest do dne 14 okolo Bělehradu se postaví; pročež aby ho nássi předessli, a nezprospěšnější místa osaditi mohli, hned wssecko w nálezitý pořádek vvedeno bylo, a nás wálečny lid táhl na Turecký grunt, gakž následuje:

Dne 10 odpoledne okolo 3tj hodiny Obrštlaytnant Michaljewic se všesmi svými dobrovolníky od Žábressu pustil se k Ostružnicy, Šremissicy a Wezelké Mostanicy, za kterýmž potom rabil 326 mužů od Petraradjského plku, a 2 kompanie Syncendorfských myslivců. V večer okolo 7mě hodiny přeplawil se přes Sáwu tem polního Maršálka Laytnanta Knížete Waldeka k Ostružnicy, pak paul Kníže Waldek s Generálem Blebekem. Mezi tím byl vybit most, a ostatní wojsko nevstále přewáželo se na pramících. V noci gesse gedna částka wojska přez

plaula

ORAVSKÉ
MUZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MUZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MUZEUM
P.O. Hviezdoslava

plaula na druhau stranu, při kteréž byl polnj Marssalek Hrabě Boloredo, a Generálmajorowé Prync z Witemberku, Brentáno a Melas.

Dne 1^{ho} do 10te hodiny rannij byl most dohotoven v Ostružnici. Vato hned polnj Marssalek Laytnant Kníže Waldek osadil vrchy v Železníku nad Ostružnicí, a polnj Marssalek Laytnant Hrabě Boloredo vrchy z druhé strany Ostružnice. O poledni Generál nad gjzdu Hrabě Kunštý přitáhl s gti-dyzvými gjzdy, a polnj Marssalek Laytnant Hrabě Braun s 10^{ti} pataliony granatyrů k tak řečenému místu Petrac Básra, kdež sobě polnj leženj zarazyli. Obrsst Ljcow pustil se s dvěma pataliony Thurnských k Nenadowskému Brodu, tak aby nepřátelsté čayky, pokudby se které přiblížovaly, na pozoru mrti mohly.

Dne 1^{ho} násse wojsko, které gjz na druhé straně bylo, pustilo se hlauběgi k Bělehradu. Tem Knížete Waldeka, jakožto přední hauf, ráhl přes Železník Sarkowo na vrch Ordji, od kteréhož se oddělili w zvláštních kolonych polnj Marssalek Laytnant Hrabě Braun, polnj Marssalek Laytnant Hrabě Boloredo, a Generál nad gjzdu Hrabě Kunštý, a wžali před sebe cestu přes potok tak řečený Bělá Woda. Přes ten celý čas, co nássi na Turecký grunt postupovali, nebylo k spatření než 5 Turků, na kteréž mimo nadání připadl Setnjk Petrovič od dobrowolníků, an patrollou vyšlán byl. Tito Turcy z kroví postavili se nássim na odpor, a bránili se tak zmužile, že geden ostrostřelec y sám Setnjk Petrovič těžceji poraněn byl; krom toho ale předce 2 Turcy přišli

k zastřelenj a geden byl chycen; ostatní dva prchli.

W té celé straně, kdež náš bohovny lid stál, Turcy neměli gediného osazeného mísťa, kteréby gini k nějakému prospěchu postavužilo. Požádau přičinu nássi gesstě toho dne osadili vrch Dedinu a Topšid, a přední stráže postavili až k Ewgenšté liny a k wesnicy tak řečené Cykánce. Skrz toto postavenj nasého lidu gesstě y ostatní wojsko, kteréž wedl polnj Marssalek Laytnant Mitrovský, polnj Marssalek Laytnant Alwinči a polnj Marssalek Laytnant Blankenstejn, na druhau stranu přešlo, a wsecká předešlá místa osadilo.

W tom času připlaula nepřátelská čayka w tu stranu, kdež potok Mokrý Luk do Sawy wpadá, a několikrát z kusu po nassis v Cykánky stogjicých strážjich vystřelila. Gaž mile ale gi nássi zlibernj kauli zasstráfi, obrátila se nazpátek. Mezy tím přitáhlo několikrero nepřátelských haufů k Ewgenšté liny, za kterými potom gesstě gini z města po cestě k větrnjmu mleynu se pustili. Oni střleli z ručnic po nassis tak dlaho, až na ně Grewenskij husáři v mostu, který mezi vrchem Dedinou a Ewgenštau linyj přes potok Mokrý Luk položen gest, dopadli, a ge zpět zahnali. Při tom přjběhu z nassis zastřeleni byli 2 muži a 1 kůň; 4 muži a 5 koňů bylo poraněno.

Těhož dne w nocy nássi začali na lewém břehu řeky Sawy nad Bessanštou hráz pod ochranou Samuel z Dubanského patalionu ssance před mostem zakládati. Turcy syce z Bělehradu střleli násylně na násse dělníky, vossak ale

s velmi malým prospěchem, nebo na náš straně toliko 1 muž byl poraněn a jeden zastřelen; konů poraněných a pobitých počítá se 14 dohromady.

Dne 13 polní Marssalek Laytnant Mitterovský přitáhl na vrch Dedinu, a takž mu vykázáno, osadil vrch Topšid. Před rozedněním k pozorování okolní strany vytáhli Rnje Waldek a Generál Blebek s 10 tisíci dywizými gízdy a 4mi pataliony pěchoty, pustice se na hlavní silnici, která kde do Bélehradu, strze což nepřátelské přední stráže musily až k městu caufnati. Při tom pozorování bylo několik domů okolo Bélehradu z haubic wypáleno, a i Turek, těž 4 Malassi a 5 wozů zagato. Na těch wozích byla potrava wezena do Bélehradu gednomu Ágovi.

Odtud táhl náš lid k pozorování při Ewgenště liniyi až k hlavní silnici, která wede od Brocky k Bélehradu, a pak táhl dále na vrchy ležejc stranou té silnice, tak aby wsecko náležité vyhlednuto a wysletřeno býti mohlo. Při té příležitosti spatřili náši, že na předměstí dvě patrye, jedna na 7, a druhá na 5 děl, vyhnány gízau, pakže se tu domové nalezágj na wětší mědle cyhlymi přikryti a pevně staveni, kterých nelze tak lehce wypáliti. — Těhož dne v večer na vrchu Dedině bylo založeno patro redutu, kterj slaužegj za stanice při mostu, a těž nocy 2 tisíce sedláčků pracovalo na týchž reducích.

Gestře těhož dne odpoledne polní Marssalek Laytnant Alwinči s svým lizdem přitáhl na vrch Topšid. Při doslejším cypu velkého cykánštěho ostrova prácy robotníků byl založen redu-

pro tři děla na htilibernj faule, by nás lodnj most před nepřátelskými čaykami tím bezpečnější byl. Také most posloupně vystavagjcy na Dunawicy zpustěn gest dale dolů k Bessanště hrázy a tam byl.

Dne 14 lodnj most přes prawé rameno řeky Sáwy v cykánštěho ostrova byl odwezen wejs na horu, a blíž redutu na též ostrově, krom gízeho lodnjho mostu, položen. Odpoledne 10 patalionů granatyřů a 9 dywizý gízdy táhlo pod zprávou polního Marssalka Laytnanta hrabete Brauna do Ewgenště silnic, kdež se do dvou karré postavili. V noci začali se prodělávat zákopové z té strany od žemljina, až kde Dunawice do Dunaje wpadá. K té prácy vstanoveno bylo tisíce wogáku a 15 set robotníků, kterj svou prácy v pokoji konali, a do gitra gíz před nepřátelskou střelbou zachráněni byli. Tažké zde založen gest redukt na dvě děla 12tilibernjch faulj, a na 4 děla htilibernjch faulj.

Dne 15 při rozednění náš bogosvny lid pod zprávou polního Marssalka Laytnanta Mitterovského a Alwinči, Generálmajorů Witemberka, Brentáno a Tyrkayma, pak Generála nad gízdau hrabete Rynštěho táhl do Ewgenště liny, Generál Blebek ale zůstal na vrchu Dedině, protože tam dělání reduktů dosavad k dohotovení nepršilo; mezi tím předce 2 pataliony Ballenberštěch a 1 dywizý Lobkovštěch táhly za ted řečenými Pány Generály.

Těhož dne ráno Bélehradskij Turzey widauce, že náši nevstali gízau v prácy při dělání zákopů a reduktů, poslali

čali z pevnosti velmi násylné stříleti; také k břehu připlulo několik tureckých čayek, kteréž vssak gak střelením z ručnic, tak y několika ranami z kusu opět nazpátek zahánány byly, a střeleni z kusu opět na Bělehradu nemělo hrubě žádného aučinku. Na nássi straně totiž z mužů byli zabiti, a 2 poraněni.

Dne 16 prohlželi nássi tu celou stranu od Uvaly až k sýnici, která vedla do Brocky. Na pravém břehu při Dunagi stále se pracovalo na sýnících při mostu. Také se počal most přes Dunay zbijeti. Polní žbroynostka hrabě Blerfē s roti pataliony a s 5ti dyvízými přitáhl do Patriawy. Aby most na Dunagu před nepřátelským autokem zachráněn byl, na přívozu w Rogenště liny počal se zakládati nový redukt, a giny redukt pro patalion pěchoty a pro kusů byl založen za vesnice Cyfánku. V nednu hodinu odpoledne ze 4 díl počas ly se i 8tiliberní faule do Bělehradu házeli.

Mezi větrným mleynem a ovčárenau we 2 hodiny zpoledne počali nássi ze 4 10tiliberních a 3 6 7misliberních haubic do Ráckého města páli, a ve třech hodinách giz na 5ti místech nárazené hořelo; poněvadž ale město to velmi prostřanná místa má, a mezi stavěnimi mnoho sýných stromů a zděných domů s cyhelnými střechami stogí, tedy ohň v městě tak sýně se nerozmohl. Mezi tím přes celau noc nevstále nássi z haubic granáty a ohniwé faule z 8mi 10tiliberních kusů házeli, křež což ohň stále trval, a vje stavěn popáleno gest. — Do rána byl redukt, kdež Dunawice do Dunage wpadá, dohotoven, a zátopové dodělání. Při té přá-

cy přišlo z mužů a 1 kůn k zabítj; 18 mužů a 16 konj bylo poraněno.

Dne 17 a 18ho w noč nássi stále pracovali na reduktach a zátopech. Do reduktu, který založen gest v Duznawice, Bělehradskij Turci granáty a pumy házeli, vssak s malým prospěchem. Také nássi w těch dnech zdrovu moždžíru zotilibernej faule na předměstí házeli. Od nepřátele na nássi straně zabiti byli 2 muži, a 3 muži, těž i kůn posrelen. Gak Pan polní Marssalek Baron Laudon dále zprávu dawá, polní žbroynostka hrabě Blerfē, který s nednau částkou svého lidu dne 16 žáří do Patriawy přitáhl, dne 18 žáří pataliony pěchoty a s 5ti dyvízými gizzdy přesel řeku Dunay, a přirazyl se k armádě w Serwii.

Podlé zpráwy, která zaslána byla Panu polnímu Marssalkovi Laudonovi z Nipalantky, Obrslaythant Liptay od Jana Palfowstých chce dostati náles žité zpráwy o nepřátelských; dne 7 žáří posal nějakou částku svých dobrovolníků pod zpráwau Wudce Maryána přes Dunay na Turecký grunt. K témuž dobrovolníkům také se přitovaryssil o své vlastní wůli polní Kaplan od Palfowstých Enderyč nesgednoceného Ráckého náboženství, který giz we mnohých případnostech swau srdnatost a prozřetelnost na sobě ukázal.

Nássi dobrovolnícy položili se na sýnici mezi Pasarowicę a Semendryjs, a hned první nocí od Turka, an od nich chycen byl, zwěděli, že mnozý Turci z obou těchto řečených míst, vmluviwsse se prwě mezi sebau, při řece Mořawě segjti se chcejs. Wudce Maryán a pol-